

Kommentar

Anna Ångström: Djäv tank sätta kulturen före försvaret

Nataša Baykal, Yared Tilahun Cederlund, Alexander Dam, Nikki Tsappos, Maele Sabuni och Ida Holmlund i "Puls – part 1" som hade premiär på MDT. Foto: Erik Linghede

Dansen som livräddare, sinnesöppnare, mötesrum, unik kunskapsform med globala nätverk – vore jag politiker skulle jag inte tveka att sätta denna expanderande konstform högt på agendan.

Anna Ångström

Publicerad 13:17

Detta är en kommentar. Eventuella åsikter som uttrycks är skribentens egna.

I alla fall känns det så efter att ha lyssnat på tre av våra viktiga koreografer, dansare och eldsjälur inom det "fria" fältet – Niki Tsappos, Björn Säfsten och [Efva Lilja](#) – under ett inspirerande kulturpolitiskt seminarium "om danskonstens roll för kulturell utveckling". Arrangerat av kulturutskottets ledamöter Peter Ollén (M) och Kristina Axén Olin (M) i samarbete med organisationen Danscentrum.

I publiken sitter bland andra kulturutskottets ordförande Mats Berglund (MP), tjänstemän från kulturdepartementet och kulturrådet samt dansens branschfolk. Även om inget konkret resultat kommer att synas i morgon av detta seminarium, så är bara chansen till direkt kunskaps- och erfarenhetsförmedling från dansvärldens utövare till politikerna värd mycket.

För den som följt danslivet i drygt 30 år är paradoxen tydlig. Å ena sidan har mycket hänt på några decennier, å andra sidan är konstarten fortfarande "skör" – med Ann Larssons ord. Hon är enhetschef för stödgivning på kulturförvaltningen i Region Stockholm och har perspektiv på kulturpolitiska milstolpar för dansen i Sverige. I 1996 års kulturproposition presenterades för första gången danskonsten som ett självständigt konstområde (istället för att sortera under teater). Man skulle ge den regional förankring, utveckla intresset och stödja ett brett utbud av hög kvalitet. Därefter har det då och då droppat in rapporter, utredningar och uppdrag om hur danskonsten mår och vad den behöver. En del har fått gehör, annat samlat damm.

Viktigt att påminna sig om när man tycker att allt står och stampar. Om Efva Lilja har fajtats i nära 50 år med frågor om hur konstnären och konsten förhåller sig till sin politiska omvärld, och vice versa, så kan man ändå konstatera att det *går* att påverka. Eller "ni måste tjata på oss" som Peter Ollén uppmuntrar till.

Eller som hiphopveteranen Niki Tsappos konstaterar: det finns många tomma lokaler nu...

Publikintresset för dansen växer, liksom antalet utövare och nya format som Tiktok – ändå kan man tala om oro för danskonsten i Sverige, då ekosystemet är ömtåligt. Här råder brist på replokaler, lämpliga scener och stöd som gör att de fria danskonstnärerna – de som är nyskapande och förutsättningen för vårt kommande arv, enligt Dansens hus chef [Johannes Öhman](#) – kan verka och träna med kontinuitet *mellan* produktionerna. De få institutioner som finns behöver samverka med den fria sektorn – men drömmen vore fler produktionshus. Eller som hiphopveteranen Niki Tsappos konstaterar: det finns många tomma lokaler nu att använda...

Det extra pandemistödet till kulturen blev inte permanent och nu kämpar alla aktörer med ökade kostnader, minskat stöd och färre bokningar. Även kulturrådets stöd till internationella turnéer minskar. En osäker framtid riskerar kunskapsflykt, eller en styrning mot en mer anpassad "upplevelseindustri", för att citera Efva Lilja.

När man lyssnar på henne och de andra fyra talarna inser man att många svar redan finns på varför och hur danskonsten borde tillföras mer medel för att skapa en stabil infrastruktur. Men man inser också att avsaknaden av interna, formella maktstrukturer, av lobbyister – som finns på exempelvis musikens område – kanske ligger dansen i fatet.

Och politiker som vill värna om kulturen måste ofta "slåss" mot finanserna, försvaret, utbildning och vård. Efva Lilja föreslår därför ett radikalt tankeexperiment:

– Vänd upp och ned på hierarkin mellan försvaret och kulturen! Om något behöver ju människor kultur när det är krig.

Ann Larsson, Johannes Öhman, Niki Tsappos, Björn Säfsten, Efva Lilja och Peter Ollén (M). Foto: Anna Ångström

Anna Ångström
